

SAYIŞTAY KARARLARI

- GENEL KURUL KARARI

- TEMYİZ KURULU KARARLARI

SAYIŞTAY GENEL KURULU İÇTİHADİ BİRLEŞTİRME KARARI

Karar No : 4869/2

Karar Tarihi : 9.1.1997

KONU

İl Özel İdareleri bütçelerinden Türk İdareciler Derneğine yardım yapılmasının mümkün olup olmadığı konusunda, 6 ncı Dairenin 2.10.1990 tarih ve 7893 sayılı tutanağa göre düzenlenen 18.12.1990 tarih ve 1048 sayılı ilamı ile 1 inci Dairenin 16.2.1995 tarih ve 5868 sayılı tutanağa göre düzenlenen 1.5.1995 tarih ve 1043 sayılı ilamında yer alan hükümler arasında aykırılık bulunduğundan bahisle içtihadın birleştirilmesi istemi.

USUL YÖNÜNDEN İNCELEME

Balıkesir İl Özel İdare Müdürlüğü 1987 yılı hesabının 6 ncı Dairede yargılanması sonunda 2.10.1990 tarih ve 7893 sayılı tutanağa göre düzenlenen 18.12.1990 tarih ve 1048 sayılı ilanın 1 inci maddesinde :

"3360 sayılı Kanun ile değişik İl Özel İdaresi Kanununun 78 inci maddesinde İl Özel İdaresine ait mahalli hizmetler tek tek sayılmıştır. Buna göre bir görevin İl Özel İdaresinin görevi olabilmesi için o hizmetin o özel idarenin görev alanında bulunması gerekmektedir, her ilin özel idaresi kendi il hudutları dahilinde hizmet vermekle yükümlü bulunmaktadır."

Denilmiş ve İl Özel İdaresi Kanununun 78 inci maddesine aykırı olduğu ifade edilerek, özel idare bütçesinden, merkezi Ankara'da bulunan Türk İdareciler Derneğine yardım adı altında yapılan ödemenin, sorumlularına müştereken ve müteselsilen ödetirilmesine karar verilmiştir.

Erzincan İl Özel İdare Müdürlüğünün 1991 yılı hesabının 1 inci Dairede yargılanması sonunda düzenlenen 1.5.1995 tarih ve 1043 sayılı ilama esas 16.2.1995 tarih ve 5868 sayılı tutanağın 21 inci maddesinde, "Savunma muvacehesinde ilişik olmadığına ödemenin haliyle kabulüne karar verildi." denilmiştir. Savunmada da, İl Özel İdare bütçesinin (R) cetvelinde özel idare hizmetleri ile ilgili dernek, birlik, kurum, kuruluş ve benzeri teşekküllere yardım yapılabilceğinin belirtildiği, yardım yapılacak derneklerin kamu yararına çalışması gerektiği, Türk İdareciler Derneğinin de kamu yararına çalışan derneklerden olduğu, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün bir yazısıyla özel idare bütçesinin hazırlanma aşamasında derneğe yardım için ödenek konulmasının uygun olacağına kendilerine bildirildiği ifade edilmiştir. İlamda ise bu konu da dahil olmak üzere "maadasının belgelerine dayandığı, kayıtlara uygun bulunduğu anlaşılmış olduğundan sorumluların beraatine" karar verilmiştir.

832 sayılı Sayıştay Kanununun 80 inci maddesinin birinci fıkrasında, işin gereği ve ibraz edilen belgelerin mahiyetleri bir olduğu halde aynı konu hakkında dairelerce veya Temyiz Kurulunca verilen ilamların birbirine aykırı olması halinde, Birinci Başkanın bu ilamları içtihadın birleştirilmesi için Genel Kurula vereceği belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan her iki daire kararında da ödemelerin konusu ve bu ödemelerle ilgili belgeler aynı mahiyette olduğu halde, daire kararları birbirine aykırı bulunmaktadır.

Buna göre, işin gereği ve ibraz edilen belgelerin mahiyetleri bir olduğu halde, aynı konu hakkında 6 ncı Dairece verilen ilam ile 1 inci Dairece verilen ilam birbirine aykırı olduğundan, içtihadın birleştirilmesi gerektiğine oybirliği ile karar verildi.

KONU İLE İLGİLİ MEVZUAT

3360 sayılı Kanunla değişik İl Özel İdaresi Kanununun 82 nci maddesi :

İl Özel İdaresinin giderleri şunlardır :

1. Bu kanun ve diğer kanunlarla verilen mahalli görevlerin ifası için yapılan harcamalar,

.....
5. Kanunlar gereğince başka kurum, kuruluş ve teşebbüslere yapılacak yardımlar ve özel idare teşebbüslerine verilecek sermayeler ile özel idarenin katılmayı uygun bulduğu şirket, kooperatif, birlik, kamu yararına hizmet yapan dernekler ve benzeri ortaklığa katılma payları ve yardımlar,

.....
2908 sayılı Dernekler Kanununun 58 inci maddesi :

Bir derneğin kamu yararına çalışan derneklerden sayılabilmesi için;

1. Derneğin en az bir yıldan beri faaliyette bulunması,

2. Derneğin amacı ve bu amacı gerçekleştirmek için giriştiği faaliyetlerin ülke çapında yararlı sonuçlar verecek nitelik ve ölçüde olması,

Şarttır.

İl Özel İdaresi Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliğinin 209 uncu maddesinin (B) bendi :

İl Özel İdaresi bütçesine ekli "(R) Cetveli", genel bütçe kanununa ekli (R) cetveli esas alınıp aynı paralelde düzenlenir.

ESAS YÖNÜNDEN İNCELEME

Konu ile ilgili mevzuat incelenerek gereği görüldü :

3360 sayılı Kanunla değişik İl Özel İdaresi Kanununun 82 nci maddesinin 5 inci bendinde, kamu yararına hizmet yapan derneklere yapılacak yardımlar İl Özel İdaresinin giderleri arasında gösterilmiştir.

İlamlar arasında aykırılığa yol açan hadisede, İl Özel İdaresi bütçesinden yardım yapılan dernek, Türk İdareciler Derneğidir. Türk İdareciler Derneği de 21.7.1966 tarih ve 6/6771 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kamu yararına çalışan derneklerden sayılmıştır.

İl Özel İdareleri tarafından yürütülecek mahalli hizmetler İl Özel İdaresi Kanununun 78 inci maddesinde belirtilmektedir. Ancak, İl Özel İdarelerinin giderleri ya da başka bir ifadeyle, bütçelerinden yapacakları ödemeler, bu hizmetlerle sınırlı değildir. İl Özel İdaresi Kanununun giderlere ilişkin 82 nci maddesinde, mahalli hizmetlere ait giderlerin yanısıra, bu hizmetlerin dışında kalan hususlara ait ödemeler de sayılmıştır. Bu çerçevede kamu yararına çalışan derneklere yapılacak yardımlar da 82 nci maddede açıkça belirtilmiştir. Buna göre, kanunun bir maddesinde açıkça cevaz verilen bir ödemelerin, aynı kanunun başka bir maddesine aykırı olduğunu ileri sürmek mümkün değildir.

Ayrıca, İl Özel İdareleri tarafından kamu yararına çalışan derneklere yardım yapılabilmesini, bunların münhasıran aynı mahalle yönelik hizmet ifa etmeleri şartına bağlamak 2908 sayılı Dernekler Kanunu hükümlerine de uygun düşmemektedir. Zira anılan Kanunun 58 inci maddesi hükmüne göre, bir derneğin kamu yararına çalışan derneklerden sayılabilmesi için, derneğin amacının ve bu amacı gerçekleştirmek için giriştiği faaliyetlerin ülke çapında yararlı sonuçlar verecek nitelik ve ölçüde olması zaruri bulunmaktadır. Dolayısıyla bu kabil derneklerin mahalli nitelik taşımaları, kanunda öngörülen şartla bağdaşmamaktadır.

Konuyla bağlantılı bir diğer husus da özel idare bütçesine ekli (R) cetvelinin "Derneklere ve benzeri kurumlara yardım" kısmındaki "Özel idare hizmetleri ile ilgili dernek" ifadesidir. Bu ifade, eski bütçe düzenlemelerinde yer almaktadır. 1.10.1995 tarihli Resmi Gazetede yayımlanan ve bütçe ile ilgili hükümleri 1.1.1996 tarihinde yürürlüğe giren İl Özel İdaresi Bütçe ve Muhasebe Usulü Yönetmeliğinin 209 uncu maddesinin (B) bendinde, İl Özel İdaresi bütçesine ekli (R) cetvelinin, genel bütçe kanununa ekli (R) cetveli esas alınıp aynı paralelde düzenleneceği belirtilmiştir. Bu hükmeye uygun olarak düzenlenen (R) cetvelinin "950-Sosyal Transferler" ayrıntı kodunun "Dernek, birlik, sandık, kurum, sendika ve benzeri teşekküllere yapılacak ödemeler" başlığını taşıyan (c) kısmında ise, sözkonusu ödemelerin özel idare hizmetleri ile ilgili olacağı yönünde bir ifadeye yer verilmemiştir.

Diğer taraftan, Türk İdareciler Derneğinin İl Özel İdarelerinin görev alanına giren mahalli hizmetlerle ilgisinin bulunmadığını söylemek de mümkün değildir. Adı geçen dernek, il özel idarelerinin verimliliğini artırmaya ve sorunlarını çözmeye yönelik faaliyetlerde bulunmakta, düzenlendiği toplantı ve konferanslarla, yaptığı araştırma ve yayınlarla il özel idarelerine yardımcı olmaktadır. Amacı, üyelerinin nitelikleri ve faaliyet alanı dikkate alındığında, Türk İdareciler Derneğinin, il özel idareleriyle yakın ilişkisinin bulunduğu ve üst kuruluş konumunda bir teşkilata sahip olmayan il özel idarelerinin bu alandaki ihtiyacını kısmen de olsa karşılayabilecek nitelik taşıdığı görülmektedir. Nitekim bu hususlar Dernek Anütüzüğünde de belirtilmiş ve Anütüzüğün 2 nci maddesinde, "Genel ve yerel yönetimlerin (özel idare, belediye ve köylerin) daha iyi hizmet verebilir durumda olmaları

için gerek uygulayıcı, gerek bilimsel kuruluşlarla işbirliği halinde gerekli araştırma, inceleme ve yayın çalışmaları yapmak ve önerilerde bulunmak", Derneğin amacı ve çalışma konuları arasında sayılmıştır.

Bütün bu açıklamalar muvacehesinde, il özel idareleri bütçelerinden Türk İdareciler Derneğine yardım yapılmasında mevzuata aykırılık bulunmadığı kanaatine varılmıştır.

SONUÇ

Kamu yararına çalışan dernek statüsündeki Türk İdareciler Derneğine il özel idareleri bütçelerinden yardım yapılmasının mevzuata aykırı olmadığına ve içtihadın bu yönde birleştirilmesine 9.1.1997 tarihinde çoğunlukla karar verildi.

AZINLIK DÜŞÜNCESİ

İl Özel İdaresine ait mahalli hizmetler 3360 sayılı Kanunla değişik İl Özel İdaresi Kanununun 78 inci maddesinde sayılmıştır. Bu madde hükmünün incelenmesinden anlaşılabileceği üzere, özel idarelerin görevleri tamamen mahalli bir nitelik taşımaktadır.

Her ne kadar İl Özel İdaresi Kanununun 82 nci maddesinde, kamu yararına çalışan derneklere yapılacak yardımlar il özel idaresinin giderleri arasında sayılmışsa da, madde metninde sayılan diğer giderlerin yanısıra, yardım şeklinde yapılacak bu giderlerin de 78 inci madde hükmüyle birlikte mütalaa edilmesi ve il özel idaresinin hizmet alanıyla irtibatının aranması gerekmektedir. Aksi takdirde, il özel idaresinin, kendisine mevdu görevleri yerine getirebilmek için bütçesine konulan ödenekleri tamamen farklı amaçlarla faaliyet gösteren birtakım derneklere aktarması gibi bir sonuç ortaya çıkar. Bu durum ise, hem özel idarelerin kuruluş amaçlarına, hem de bütçeyle ulaşılmak istenen hedeflere aykırı düşer.

Nitekim özel idare bütçelerinin (R) cetvelinde "Derneklere ve benzeri kurumlara yardım" başlığı altında "Özel İdare Hizmetleri ile ilgili dernek, birlik, kurum, kuruluş ve benzeri teşekküllere ayrılan yardımlar ..." denilmek suretiyle, bu tertipten yapılacak ödemelerin özel idare hizmetleriyle ilgili bulunması gerektiği açıkça ifade edilmiştir.

Türk İdareciler Derneği, her ne kadar kamu yararına çalışan bir dernek statüsünde ise de, sadece bu niteliğine dayanılarak adı geçen derneğe İl Özel İdaresi Kanununun 82 nci maddesi uyarınca yardım yapılması mümkün değildir. Zira merkezi Ankara'da bulunan bu derneğin, il özel idareleri tarafından yürütülen hizmetlere bir katkısı bulunmamaktadır. Derneğin genel mahiyetteki bazı faaliyetlerinin il özel idareleriyle dolaylı olarak ilişkili bulunması da sonucu değiştirmemektedir.

Bu itibarla il özel idareleri bütçelerinden Türk İdareciler Derneğine yardım yapılması İl Özel İdaresi Kanununun 78 inci maddesi hükmüne aykırıdır.

TEMYİZ KURULU KARARLARI

Karar Tarihi : 25.6.1996

Tutanak No : 23895

Konu : Öğretim üyelerinin güz ve yaz dönemi sınav ücreti ödenirken "bitirme çalışmalarının" da ders gibi kabul edilerek, sınav ücreti ödenmesinin mümkün olamayacağı.

626 sayılı ilâmın 1 inci maddesiyle; Adı geçen öğretim üyelerine, güz ve yaz dönemi sınav ücreti ödenirken "bitirme çalışmalarında" ders gibi kabul edilerek sınav ücreti ödenmesi nedeniyle, liranın tazminine hükmolunmuştur.

Dilekçi dilekçesinde özetle; bitirme çalışmasının bir ders olarak eğitim ve öğretim programında yer aldığını, dersin konulmasının bir ihtiyaç olduğunu, öğrencinin sözkonusu çalışmayı yapmaması ve jüri önünde savunmaması halinde mezun olmasının söz konusu olmadığını, öğrencilerin her hafta ders programında yer alan saatlerde, öğretim üyesine gelerek konusu ile ilgili sorunları ilettiklerini ve çözüm yollarını hocalarının rehberliğinde aradıklarını, yapılan işin eğitim ve öğretim faaliyeti olduğunu, bitirme çalışmasının haftalık 2 saatinin ders yükü kapsamında mütalaa olunduğunu, ders olmayan, eğitime faydası olmayan bir çalışmanın ders yükünde olmaması gerektiği,

Hususlarını ileri sürerek, bitirme çalışmasının ders niteliğinde kabul edilerek tazmin hükmünün kaldırılması talebinde bulunulmuştur.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim, Sınav, Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliğinin V. Bölümünün 25, 26, 27, 28, 29 ve 30. maddelerinde; "Bitirme çalışmasına ilişkin esaslar başvuru şartları ve yöneticilerin belirlenmesi hususları açıklanmıştır.

Sözkonusu Yönetmeliğin 25 nci maddesinde özetle; Bitirme çalışmasının başvuru şartları,

26 ncı maddesinde; Bitirme çalışmalarının teslimi ve değerlendirilmesi,

27 nci maddesinde; Değerlendirmeyi yapacak Jüri,

28 inci maddesinde; Değerlendirme prosedürü,

29 uncu maddesinde; Bitirme çalışmasının Jüri üyelerine ve dinleyiciler huzurunda savunulması,

30 uncu maddesinde; Sözlü sunuş, savunma ve değerlendirme,

Esasları yer almıştır. Öğrencilerin akademik ünvan kazanabilmek veya bazı fakültelerden mezun olabilmek için, meslekleriyle ilgili alanlarında mezuniyet çalışması yapmaları zorunlu tutulmakta, yaptıkları çalışmaların belli kurallarda kabul edilmesiyle de, öğrenci mezun olma hakkını elde etmektedir.

Bu tür çalışmalara, bazı okullarda "mezuniyet tezi" bazılarında "Bitirme çalışması" denilmektedir.

Yapılan açıklamalardan da anlaşılacağı üzere; bitirme çalışması; ayrı bir ders niteliğinde olmayıp öğrencilerin o tarihe kadar değişik derslerden elde ettikleri bilgi birikiminin, genel bir değerlendirilmesi niteliğinde olan ve tez, bitirme çalışması v.s. gibi adlar altında sunulan ayrıntılı bir ödev veya araştırma olarak tanımlanabilir.

Diğer yandan, 7.5.1990 tarihli Ders Yüğü Tespitinde Uyulacak esasların 2 nci maddesinde; ... Bitirme ödevi, bitirme projesi, diploma projesi ve benzeri çalışmaları yöneten öğretim elemanlarına, öğrenci sayısına bakılmaksızın her saati 1 saat olarak ders yükünün hesabında dikkate alınır; hükmüne yer verilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36. maddesi hükmü karşısında; öğretim üyelerinin yaptıkları uygulama ve yönettikleri seminer, tez ve doktora çalışmalarının, Yüksek Öğretim Kurulunca saptanacak karşılıklarının ders yükünden sayılması imkan dahilinde olup, bu çalışmalar için ayrıca ek ders ücreti ödenmesi imkanı yoktur.

Öğretim üyelerinin veya görevlilerinin asli görevleri kapsamında yer alan uygulama, seminer, tez ve doktora çalışmaları ve bunun gibi diğer faaliyetlerin, öğretim üyesinin asli görev faaliyeti olarak kabul edilmesi gerektiğinden, bu çalışmaların Yüksek Öğretim Kurulunca tesbit olunarak karşılıklarının ders yükünden sayılacağı ancak bu ve benzeri diğer çalışmalar için, sınav ücreti ödenmesi olanaksız olduğundan, tazmin hükmünün açıklanan nedenlerle TASTİKİNE,

Karar Tarihi : 25.6.1996

Tutanak No : 23895

Konu : Yarı yıl sonu sınavları gibi yaz dönemi sınavlarını yürüten öğretim üyelerine bu dönem için sınav ücreti ödenmesinde yasal bir engel olmadığı.

Yaz Okulu Sınav ücreti olarak ödenen, liranın tazminine hükümlenmiştir.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim-Öğretim, Sınav, Değerlendirme ve Öğrenci İşleri Yönetmeliğinin 3 üncü maddesinin

3 üncü fıkrasının Değiştirilmesi ile Bu Yönetmeliğe Bir Ek Madde Eklenmesine Dair Yönetmeliğin Ek 1 nci maddesinde;

"Yaz Dönemi : Her eğitim-öğretim yılı bahar yarı yılı sonu sınavları bitiminden en az iki hafta sonra başlayan ve sekiz hafta süren eğitim-öğretim dönemidir. Öğrenciler yaz dönemi başında ve akademik takvimde belirtilen süre içinde kayıtlarını yenilerler. Sekizinci haftada yaz dönemi sonu sınavları yapılır. Yaz döneminde de yarı yıllarda geçerli olan sınav ve değerlendirme ilkeleri uygulanır.

Yaz döneminde açılacak fakültelerde ve dört yıllık yüksekokullarda ilgili bölümün önerisi üzerine fakülte kurulu veya dört yıllık yüksekokul kurulu karar verir. Bu dersin haftalık ders saatleri yarı yıllardaki haftalık ders saatlerinin iki katı olarak alınır. Öğrenciler açılan derslerden en çok üçüne yazılabilirler. Yaz döneminde açılan ders öğrencinin bulunduğu dönemden daha önceki yarı yıllara aitse, öğrenci yaz döneminin ait olduğu eğitim-öğretim yılı içinde bu derse kaydolarak sözkonusu dersin bütün gereklerini yerine getirmek şartıyla bu dersi yaz döneminde de alabilir. Yaz döneminde ders tekrarı ile ilgili genel hükümler aynen uygulanır. Ders tekrarı halinde yaz döneminde alınan harf notu dersin en son alındığı yarı yıldaki harf notu olarak gözönüne alınır ve bu yarı yılla ilgili sınamalılık durumu buna göre yeniden değerlendirilir. Bir öğrenci o ana kadar almakla yükümlü olduğu derslerin tümünü alıp da başarmış olması kaydıyla bir yaz döneminde açılan daha üst sınıftaki bir derse yazılabilir. Bu durumda öğrencinin bu dersten aldığı not sözkonusu dersin bulunduğu eğitim-öğretim programındaki yerine yazılır.

Yaz döneminde açılan derslerin tekrar olarak alınıp alınmamasına bakılmaksızın, bu derslerin en az %70'ine, uygulama ve/veya laboratuvarların en az %80'ine katılmak zorunluluğu aranır." hükümleri yer almıştır. Madde hükümlerinde anlaşılabacağı üzere, Üniversitede yaz dönemi uygulamasına geçildiği, Sekiz hafta (2 ay) süren hızlandırılmış bir eğitim dönemini kapsadığı, bu sürenin 15 hafta kabul edilen bir yarı yıl dönemine tekabül ettiği "yönetmelikte yer alan, bu derslerin haftalık ders saatleri yarı yıllardaki haftalık ders saati iki katıdır" ibaresinden anlaşıldığı gibi, dönem sonunda öğrencilerin sınava girdiği, başarılı oldukları takdirde, üst sınıfa geçme, hatta mezun olma hakkına kavuştukları bilinmekle, "süre yönünden yarı yıl tamamlama şansına sahip olunmadığından bahisle, yaz dönemi yarı yıl olarak kabul edilmesine imkan, görülemediği" değerlendirilmesinde katılmak olanaksızdır.

Başlayış ve bitiş ve sınav tarihleri önceden bilinen yaz dönemi sınav dönemi olarak kabul edilmesine yasal bir engel olmadığı gibi, yönetmelikle yapılan değişikliğin genel amacı da, yarı yıla tekabül eden hızlandırılmış yaz dönemi ihdasıdır. Açıklanan nedenlerle yarı yıl sonu sınavları gibi, yaz dönemi sınavlarını yürüten öğretim üyelerine ilgili yönetmelik hükümleri karşısında sınav ücreti ödenmesinde bir sakınca olmadığından, tazmin hükmünün kaldırılmasına,

Konu : İlçe İlköğretim Müdür Yardımcısı iken, bu kadronun kaldırılmasıyla, ilçelerde ihdas edilen Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğünde Şube Müdürlüğüne atanan memura, eğitim öğretim tazminatının verilemeyeceği,

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü;

761 sayılı ilamın 5. maddesiyle Genel İdare Hizmetleri sınıfına dahil kadroda görev yapan İlçe Milli Eğitim Şube Müdürü Rafet Engin'e eğitim-öğretim tazminatı verildiği gerekçesiyle tazmin hükmü verilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 213 maddesini takip eden 486 sayılı KHK ile değişik "Zam ve Tazminatlar" başlıklı ek maddesinin (II-B) maddesinde; "eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfına dahil öğretmen unvanlı kadrolarda fiilen öğretmenlik yapanlara (öğretmen unvanlı kadrolarda bulunanlardan okul müdürü ve okul müdür yardımcısı, yönetici ve eğitim uzmanı olarak görevlendirilenler ile cezaevi okullarında çalışan öğretmenler dahil ilköğretim müfettişleri hariç olmak üzere) %33'üne kadar bu nispetleri aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca belirlenecek esas, ölçü ve nispetler dahilinde yukarıdaki tazminatlar ödenir" denilmektedir.

Ödemenin esas ve nispetini tespit eden 4.1.1993 tarih ve 21455 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 92/3922 sayılı Kararnameye ekli Karar'ın 4. maddesinin değişik (D) fıkrasında aynen; "Eğitim-öğretim tazminatı, eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfından öğretmen unvanlı kadrolarda fiilen öğretmenlik yapanlar ve cezaevi okullarında çalışanlar ile bunlardan okul müdürü, okul müdür yardımcısı, yönetici ve eğitim uzmanı olarak görevlendirilenlere ödenir. İlköğretim müfettişleri ile okul ve kurumlardaki genel idare hizmetleri sınıfından yöneticilere ödenmez." denilmek suretiyle eğitim ve öğretim hizmetleri sınıfına dahil "öğretmen" unvanlı kadroda fiilen öğretmenlik yapanlar ile öğretmen unvanlı kadroda bulunup okul müdürü, okul müdür yardımcısı, yönetici veya eğitim uzmanı olarak görevlendirilmiş olanlara eğitim ve öğretim tazminatı ödeneceği hükme bağlandığı cihetle genel idare hizmetleri sınıfına dahil Şube Müdürü unvanlı kadroda çalışan yukarıda adı geçene sözkonusu tazminatın ödenmesi mümkün değildir.

Deruhte-i mesuliyette bulunan Milli Eğitim Müdürü Hikmet Yılmaz Milli Eğitim ve Gençlik Spor Bakanlığının yeniden yapılanması sonucu, İlçe İlköğretim Müdür ve Yardımcısı kadrolarının kaldırılmasıyla ilçelerde ihdas edilen Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlükleri kadrolarına atanan kişilerin eski kadrolarında almış oldukları aylık ek gösterge ve her türlü haklarının yeni kadrolarında kaldıkları sürece kendilerine ödeneceğini, Rafet Engin'in de ilköğretim müdür yardımcısı iken bu kadronun kaldırılması se-

bebiyle şube müdürlüğüne atandığını dolayısıyla ilk eğitim müdürü iken aldığı eğitim ve öğretim tazminatını almasını gerektiğini, bu konuda yargı kararların da olduğunu belirtip tazmin hükmünün kaldırılmasını istemekte ise de; Dilekçi iddiaları üzerine yapılan incelemede Rafet Ergin'e ait 5.8.1985 tarih 28579 numaralı atama onayında; İlk Öğretim Md. Yardımcılığı görevinden İlçe Milli Eğitim Gençlik ve Spor Müdürlüğünde Şube Müdürlüğüne atanan Rafet Engin'in atamasının, 179 ve 190 sayılı KHK'lere göre değil 657 sayılı Yasanın 71-76 maddelerine göre olduğu görülmektedir.

Yukarıdaki hükümler muvacehesinde Genel İdare Hizmetleri Sınıfında olan Rafet Ergin'e Eğitim ve Öğretim tazminatının ödenmesi mümkün değildir.

Kaldı ki; atamanın, 179 sayılı KHK'ye göre yapıldığını kabul etsek bile gerek 179 sayılı KHK gerekse 190 sayılı KHK'nin benzer hükümleriyle teşkilat yapılarındaki değişiklikler nedeniyle kadrosu değiştirilen ve kaldırılan memurların ellerine geçen net ödemelerde azalma olmaması amaçlandığından, bu hükümlere dayanılarak memurlara hem yeni atandıkları kadrolara ait hem de eski kadrolarına ait hakların bir arada ödenmesi suretiyle eski kadrolarında ödenenlerden daha fazla bir ödeme yapılması mümkün değildir.

Açıklanan nedenlerle 761 sayılı ilâmın 5. maddesiyle (.....) liraya ilişkin olarak verilen TAZMİN HÜKMÜNÜN TASDİKİNE,

Karar Tarihi: 15.10.1996

Tutanak No: 23949

Konu : Çevre Bakanlığının, çevre kirliliğini önlemeye, çevre temizliğini sağlamaya ilişkin görevlerini, bizzat yerine getirebileceği gibi, gerçek ve tüzel kişilere kredi yardımı yaparak, bu konudaki faaliyetleri desteklemek suretiyle de yerine getirebileceği.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden ve murafaa talebinde bulunan dilekçiler ile duruşmada hazır bulunan Sayıştay Savcısının sözlü açıklamalarının dinlenilmesinden sonra gereği görüldü:

Dilekçi tarafından, Çevre Kirliliğini Önleme Fonu Saymanlığının 1992 yılı hesabının 2872 sayılı Çevre Kanununun 19. maddesi uyarınca 31.3.1993 tarihi itibarıyla Başkanlığımıza gönderildiği, anılan hesabın Dairece yargılanması sonucu verilen hükmün 5.4.1995 tarihli olduğu iddia edilerek, 832 sayılı Sayıştay Kanununun 66. maddesi uyarınca iki yıl içinde yargılanmayan Fon Hesabının hükmen onanmış sayılması talep edilmekte ise de yapılan inceleme sonucu anılan Fon Saymanlığının 1992 yılı İdare Hesabının Başkanlığımıza 6.4.1993 tarihinde gelerek varide numarası aldığı anlaşılmıştır.

Bu nedenle dilekçinin usule ilişkin iddiasının reddi ile konunun esasına geçilmiştir.

Gerek 443 sayılı Çevre Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin gerek Çevre Kirliliğini Önleme Fonu Yönetmeliğinin incelenmesinden, çevrenin korunması, çevre kirliliğinin önlenmesi, temizlenmesi ve iyileştirilmesi amacıyla Çevre Bakanlığına muhtelif görevler verildiği; bu görevlerin yerine getirilmesi için 2872 sayılı Çevre Kanununun 17. maddesi uyarınca oluşturulan Çevre Kirliliğini Önleme Fonunun kullanım esaslarını tesbit etme yetkisinin 443 sayılı KHK'nin 2. maddesinin (0) fıkrası uyarınca Çevre Bakanlığına verildiği ve anılan Yönetmeliğin 14. maddesi uyarınca Fon Bütçesinin hazırlanmasının da Çevre Bakanlığınca yürütüldüğü ve fondan harcama yetkisinin de aynı Bakanlıkta bulunduğu tespit edilmiştir.

Çevre Bakanlığının, 443 sayılı KHK'nin 2. maddesinde sayılan ve Fon Yönetmeliğinin 17. maddesinde faaliyetler adı altında gruplanan çevre kirliliğinin önlenmesi, çevrenin temizlenmesine ilişkin görevlerini bu faaliyetlere ilişkin giderleri fondan karşılayarak bizzat yerine getirebileceği gibi, yönetmeliğin aynı maddesinin (h) fıkrasında belirtildiği üzere arıtma tesisi yapacak gerçek ve tüzel kişilere kredi yardımı yaparak çevre kirliliğini önleme faaliyetlerini desteklemek suretiyle de gerçekleştirebileceği; diğer bir ifade ile arıtma tesisi yapacak gerçek ve tüzel kişilere fondan kredi verilmesi bu tür çevre kirliliğini önleyen tesisleri gerçekleştirmek için tek seçenek olmayıp seçeneklerden birisi olduğu ve Çevre Bakanlığının da çevreyle ilgili arıtma tesisini bizzat fondan karşılayarak yaptırabileceği; böyle bir harcamanın ise mevzuta aykırı olmadığı anlaşılmaktadır.

Bu nedenle dilekçi iddialarının kabulü ile ilamın 1. maddesiyle verilen, Konya II. Organize Sanayi Bölgesine ait evsel ve endüstriyel pis su arıtma tesisi için Çevre Kirliliğini Önleme Fonundan harcanan (.....) liraya ilişkin tazmin hükmünün kaldırılmasına.

Karar Tarihi: 17.9.1996

Tutanak No: 23117

Konu : Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ait araç ve ekipmanların özel veya tüzel kişi ve kuruluşlara kiralanması işinin, bu kişi veya kuruluşlar tarafından kabul edilerek imzalanan tip sözleşmeye dayalı olarak yapılacağı, bu nedenle de kanuna aykırı olmayan sözleşme hükümlerine uymak, temel hukuk kurallarının gereği olduğundan, bu hükümlere uyulmamasından doğan eksik tahsilattan sayman ve tahakkuk memurunun sorumlu tutulacağı.

Dosyada mevcut belgelerin okunup incelenmesinden sonra gereği görüldü;

1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 13 üncü maddesi ilk fıkrasında;

"Varidat ve masraf tahakkuk memurları ile muhasipler tanzim ettikleri evrakın sıhhatinden ve kavanine mutabakatından mes'uldürler. Memurların, kanuna muhalefetten bahs ile ifasından imtina ettikleri tediyatın icrası amiri italar tarafından tahriren tebliğ olunur ise mes'uliyet, emri veren amiri italara raci olur." denilmektedir.

Aynı Kanunun 82 nci maddesi ikinci fıkrasında:

"Vilayetlerdeki muhasiplerin, kanun ve nizamata muvafakat, tertibe mutabakat hakkında vaki olacak itirazları üzerine ikinci derece amiri itaları tarafından tahriren mes'uliyet deruhte edildiği takdirde muhasip tediye etmeğe mecburdur. Bu halde deruhte evrakı ita emrine rabtolunur." denilmektedir.

Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü Döner Sermaye İşletmeleri Yönetmeliğinin "Müdürün sorumlulukları" başlıklı 15 inci maddesi (a) fıkrasında;

"Müdür, idari işlerden re'sen, amiri ita sıfatıyla mali işlerden sayman ile ve teknik işlerden de ilgili teknik elemanlarla birlikte sorumluluk taşır." denilmektedir.

Aynı yönetmeliğin "Tahakkuk Memurunun Görevleri şunlardır": başlıklı 21 inci maddesinin son fıkrasında:

"Yukarıdaki fıkralardaki yazılı hususlar araştırılmadan yapılan ödemelerden ve noksan tahsilattan tahakkuk memuru saymanla müştereken sorumludur." denilmektedir.

Kiralamalarla ilgili tip sözleşmenin "Kullanma Bedeli" başlığını taşıyan 6 ncı maddesinde; "Makina kullanma bedelinin tesbitinde ek'de yer alan 1993 yılı makina kullanma bedel cetveli kullanılacaktır. Cetvelde yer almayan özel amaçlı makinaların kullanma bedelleri İdarece belirlenecektir. Kullanma bedeli gün esasına göre hesaplanacaktır.

Bu hesaplamada;

a) Günlük kullanma bedeli; makinanın günde 8 saat çalışacağı kabul edilerek tesbit edilecektir. Bu süreyi aşan çalışma saatlerine ilişkin ücret kullanıcıdan ayrıca tahsil edilecektir.

Kullanıcı tarafından günde 8 saatten az makina çalıştırılması halinde 8 saatlik ücret tahakkuk ettirilecektir.

b) Tatil günlerinde ve günde 8 saatten fazla çalıştırılan makinalı personelin fazla çalışma ücretleri kullanıcı tarafından Toplu İş Sözleşmesi ile İş Kanunu hükümlerine uygun şekilde ödenecektir.

c) Tatil günlerinde ve günde 8 saatten fazla çalıştırılan makinaların kullanma bedeli % 50 fazla ile hesaplanarak ilgili hesaba yatırılması (7. maddedeki esaslar dahilinde) sağlanacaktır.

d)

e) Fiatlara KDV dahil edilmiştir. KDV oranları değiştiği takdirde, yeni oranlara göre işlem yapılacaktır."

Ve aynı sözleşmenin "Mücbir Sebepler" başlığını taşıyan 8 inci maddesinde; "Aşağıda yazılı mücbir sebeplerden herhangi birinin vukuu halinde söz konusu mücbir sebebin tevsik veya isbat edilmesi kaydıyla ve mücbir sebebin devamı müddetince kullanıcı herhangi bir bedel ödemeyecektir.

a) Makinanın kullanıldığı işinin sebebiyle durdurulması,

b) Ayaklanma, İsyan, harp ve grev hali,

c) Olağanüstü tabiat hadiseleri,

d) Yukarıdaki mücbir sebepler dışında kullanıcı tarafından tevsik ve isbat edilen ve İdare'ce kabul edilen diğer sebepler." denilmektedir.

Dosyada mevcut belgeler ile yukarıya alınan mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesi sonucunda Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne ait araç ve ekipmanların özel veya tüzel kişi ve kuruluşlara kiralanması işinin bu kişi veya kuruluşlar tarafından kabul edilerek imzalanan tip sözleşmeye dayanılarak yapılacağı, dolayısıyla kanuna aykırı olmayan sözleşme hükümlerine uymak temel hukuk kurallarının bir gereği olduğundan sözü edilen sözleşmenin kullanma bedeli" başlıklı 6 ncı maddesi hükümlerinin de idarece uygulanması gerektiği halde buna uyulmamasından doğan fazla ödemeye tazmin hükmolunmasında herhangi bir mevzuata aykırılık bulunmamaktadır. Zaten dilekçi yapılan işlemin mevzuata uygunluğundan ziyade mazeret beyanlarında bulunmaktadır. Ancak sözü edilen mazeretlerin kabul edilebilmesi için tip "sözleşmenin" Mücbir Sebepler başlıklı 8 inci madde ve özellikle bu maddenin (d) fıkrasına uygun hareket edilmediğinden söz konusu beyanların kabulüne imkan bulunmamaktadır.

Bu durumda, 1050 sayılı Muhasebe-i Umumiye Kanununun 13, 82 ve yukarıya alınan yönetmeliğin 15 ve 21 inci maddeleri hükümleri uyarınca dilekçi iddialarının reddi ile TAZMİN HÜKMÜNÜN TASTİKİNE.

SAYIŞTAY'DAN HABERLER

VEFAT EDEN PERSONELİMİZ

Satılmış CELEN hizmetli 29.3.1997, Alemdar AYDOĞAN VHK İşletmeni 29.3.1997.

Değerli mensuplarımıza Allah'tan rahmet ailesi efradına ve yakınlarına başsağlığı diliyoruz.

DÜZELTME : Ekim-Aralık 1996 sayı 23'de vefat eden Daire Başkanımız Fahri YILMAZ'ın ölüm tarihi elde olmayan nedenlerle yanlış yayınlanmış olup doğrusu 17.12.1996 tarihidir. Aynı şekilde Emekli Uzman Denetçi Mehmet ALPTÜRK'ün ölüm tarihi 19.12.1996 ve emekli idari personelimiz Rıza ÇETİNKAYA'nın ölüm tarihi 23.12.1996 tarihleridir. Özür dileyerek düzeltiyoruz.

EMEKLİ OLAN MESLEK MENSUPLARIMIZ

Bilgen AYAZ	Uzman Denetçi	16.4.1997
B.Semra BAYÜLKEN	Uzman Denetçi	16.4.1997
Nazır Ersin TÜRE	Uzman Denetçi	16.2.1997

Değerli meslek mensuplarımıza bundan sonraki yaşamlarında başarılar ve mutluluklar dileriz.

EMEKLİ OLAN İDARİ PERSONELİMİZ

Melahat YAVUZ	Şef	18.3.1997
Gülten NART	Şef	16.4.1997
Muharrem EKEYILMAZ	Memur	2.1.1997
Nergül EKEYILMAZ	Memur	20.3.1997
Fevzi TÜYSÜZ	Memur	16.1.1997
Nurten USLU	Memur	20.1.1997

24

Ayşe SOYSAL	V.H.K. İşl.	20.1.1997
Mikail CANDEMİR	Hizmetli	16.1.1997
Mustafa KÖSECI	Hizmetli	16.4.1997

ASKERE GİDEN MESLEK MENSUPLARIMIZ

Erkal KAYA
Aydın GÜRER
Mustafa MİS
Yücel TURHAN
Yaşar ATEŞ
Hüsamettin BİLGİN
Süleyman AKMAN
Cemal ERGEN
Recep DOĞAN
Uğur TAŞYÜREK
Adem BULAT
İrfan GÜVENDİ

Mensuplarımıza vatani görevlerinde başarılar diliyor, görevlerini bitirdikten sonra aramıza dönmelerini bekliyoruz.

ASKERLİK HİZMETİNİ TAMAMLAYARAK GÖREVLERİNE DÖNEN MESLEK MENSUPLARIMIZ

O. Gökhan KARSLIOĞLU
Kemal ÖZSEMERCI
M.Emin ONBAŞIOĞLU
Ömer ZENGİN
Ahmet OKUR
İsmail TANRIÖVER
Rasim DOĞAN
Ahmet TEZCAN
Zekeriya AYDIN

Askerlik hizmetini tamamlayarak görevlerine dönen meslek mensuplarımıza hoşgeldiniz der başarılarının devamını dileriz.